

kiadja: a "Mosolygó Gyermekarcok" Alapítvány

o
u
i
ű
j
s
á
g



Az én óvodám



2012 - 2013

TARTALOM

ALAPÍTVÁNYI-AJÁNLÓ	2
AKTUALITÁSOK	3
130 ÉVES A KISZOMBORI ÓVODA	3
HÁZIREND	3
A SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉG TAGJAI	5
LELKI EGÉSZSÉG	5
KÉTSZER OLYAN HOSSZÚ NAP HÁROMSZOR ANNYI ENERGIÁVAL?	5
AZ ÉRINTÉS	6
A CSALÁD	7
SOKSZÍNŰ NEVELÉS	9
GONDOLATOK A DRÁMAPEDAGÓGIÁRÓL	9
JÁTÉK, MESE ALVÁS ELŐTT...	11
JÁTÉKOS KÉSZSÉGFEJLESZTÉS OTTHON	12
NÉZZE VAGY NE NÉZZE? - A TELEVÍZIÓZÁSRÓL	14
SÜSSÜNK-FŐZZÜNK EGYÜTT	16
ELVARÁZSOLT TÜNDERSÜTI	16
ŐK MONDTÁK	16
GYERMEK SAROK	17
VARÁZSLATOS MASZKABÁL	17
DÖBRENTEY ILDIKÓ: MIÓTA FARSANGI A FÁNK?	17
HISZTI MANÓ	19

Címlaprajz:

Az óvoda címe:	Az én óvodám
Telefon/fax szám:	Süveg Janka és Sárszegi Balázs rajza
E-mail:	a Napsugár csoportból
Az óvoda vezetője:	6775 Kiszombor József A. u. 19
A tagóvodák vezetői:	62/ 297-063
Az óvoda orvosa:	kzovoda@sasip.hu
Szakmai munkaközösség vezető:	Börcsökné Balázs Márta
Gyermek és ifj. védelmi felelős:	Rutainé Matuszka Katalin (Ferencszállás)
Alapítvány kuratórium elnöke:	Dr. Kiss Katalin
Szülői munkaközösség elnöke:	Süliné Horváth Gabriella
SZMK Koordinátor	Szűcsné Ponyecz Mária
Oviújság szerkesztői:	Harkai Józsefné
	Nyári Izabella
	Simor Gáborné
	Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna és Németh Jánosné



Kedves Szülők és Gyerekek!

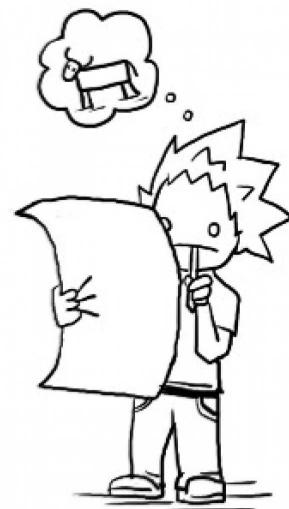
Először is Boldog Új Évet Kívánunk mindenkinek! Most a megszokottól kicsit eltérően jelentkezzünk újságunkkal. Immáron a nevelési évünk első felén túl vagyunk, s benne mi mindenek ... Tekintsünk csak vissza! Az oviba először érkezők kisebb-nagyobb döccenőkkel szépen beilleszkedtek, a „kincset érő nagyikat” vártuk egy mesés délelőttre. Színházban voltunk, kirándultunk, a Télapónak megígértük hogy jövőre is jók leszünk és mézédese karácsonyi hangulattal készítettük fel kicsiny lelküket az angyalvárásra. Így, a teljesség igénye nélkül soroltunk fel néhány eseményt.

Ez alkalommal az újságban szereplő néhány cikket az internetes oldalakat böngészve ollóztunk be, mert úgy találtuk ezek olyan témákat dolgoznak fel, melyek jól tükrözik a mi szemléletmódunkat és nagyon aktuálisak is. E szakemberek által leírt meglátásokkal mi is találkozunk és ezeket, mi sem fogalmazhattunk volna meg jobban. Érdemes elolvasni, sőt aki teheti - az internetes oldalra is ellátogatva sok hasznos ötletetadó-, elgondolkodtató-, és megerősítő gondolattal találkozhat.

De nem tértünk el minden szokásunktól. A jókat megtartva igyekeztünk a család minden tagjára gondolva kialakítani idej újságunkat is. Még a felnőtteknek szóló oldalakra is tettünk színezhető illusztrációkat a kicsikre is gondolva. Ezért egy-egy meglepetés ajándékkal készülünk azon gyerekek számára, akik 2013. április 1-ig kiszínezve bemutatják nekünk újságjukat (lehet régebbi számot is).

Jutalmazni szeretnénk azokat a szülőket is, akik írásban beszámolnak nekünk arról, mit és hogyan tudtak hasznosítani az oviújságból.

Hát olvasásra fel!



szerkesztők

ALAPÍTVÁNYI - AJÁNLÓ**Kedves oviújság olvasók!**

Szeretettel köszöntünk, minden kedves olvasót, a „Mosolygó Gyermekarcok” Alapítvány nevében!

Örömmel nyújtjuk át újabb, sokszínű, ovi-újságunkat, melyet szorgos kezek, gondosan állítottak össze, abban a reményben, hogy mindenki talál benne érdekes és hasznos olvasni valót. Az újság szerkesztésénél, mindenkire gondoltunk. A szülők tájékoztatást kapnak, aktuális eseményekről, fontos információkhoz juthatnak. Hasznos tanácsokat olvashatnak, neveléssel kapcsolatban, melyek segítik és megerősítetik szülői kompetenciájukat, hiszen szülőnek lenni óriási ajándék, és egyben nagy felelősség is. A gyermekek részére sok-sok kreatív ötlet, játék, kedves kis történetek, mesék találhatóak. A legcsodálatosabb benne az, hogy együtt nézegethetjük, színezhetjük, mesélhetünk, amely igazi, maradandó élményt nyújt, minden kedves családnak.

Ezzel a céllal készült ez az ovi-újság 2013-ban is!
Kezdjük jókívánságokkal egész évre!

Kívánom, legyen időd rá,
Hogy a hajsolt hétköznapiakon
Ha kell, hát megpihenhess.

Kívánom, hogy fölismerd:
Életed minden akadályát
Új lehetőséget rejt,
Hogy növekedj általa.



Kívánom, hogy az élet
Apró dolgait fölfedezve
Bennük örömet lelhesd.

Kívánok jó barátokat,
Akik nem csak sikereid,
Hanem kudarcaid idején is
Kitartanak melletted.

Kívánok békeséget neked,
Hogy az élet viharai között
Biztonságba lehess.

Minden napján, minden órájában
Ott lesz melletted.

Kívánom azt a bizonyosságot,
Hogy van Isten, aki életed

Ezt kívánom én-neked.

(Esther Lieberknecht)

**Alapítványunk 2012-ben 218 000-Ft adományt kapott, a rendelkezett Adó 1%- ából.
Hadd köszönjük meg ezúton is mindenkinek, aki ilyen módon is támogatja munkánkat.
Kérjük, adója 1%-áról 2013-ban is rendelkezzen alapítványunk számára!
A kedvezményezett adószáma:18465954-1-06
A kedvezményezett neve: „ Mosolygó Gyermekek” Alapítvány**

Köszönjük, hogy a jövőben is mi javunkra dönt, ez gyermekeink örömét, mosolyát gyarapítja.

Harkai Józsefné
Kuratórium elnöke

AKTUALITÁSOK

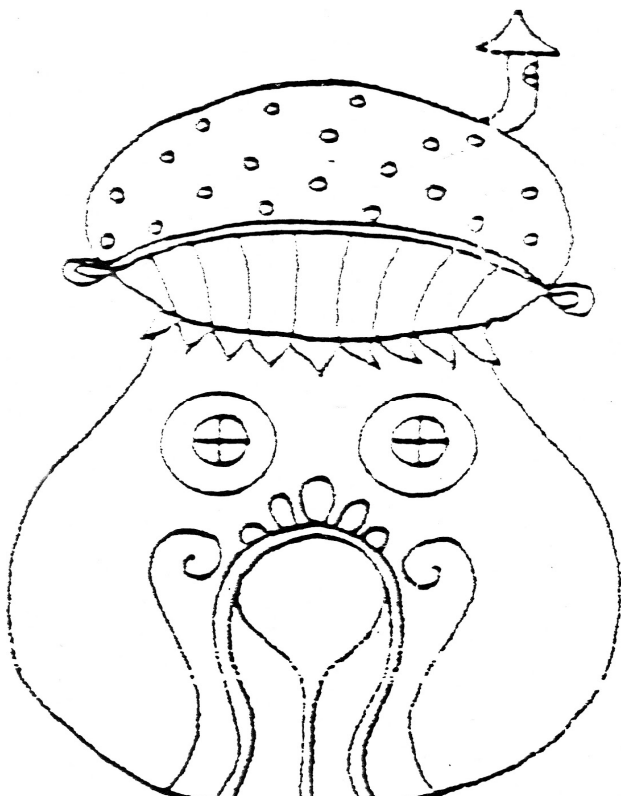
130 ÉVES A KISZOMBORI ÓVODA

Generációk jártak a kiszombori óvodába, amely 2013. februárjában ünnepli alapításának **130. évfordulóját**. Számunkra különösen fontos az évforduló méltó megünneplése. Gyermekek programokkal és szakmai megemlékezéssel várjuk a legkisebbeket, szüleiket, a régi kedves kollégáinkat, valamint a környékbeli óvodai dolgozókat és minden kedves érdeklődőt **2013. február. 25 – 26-án**.

Szeretnénk, ha „Mili néni Kisdedóvodájáról”- ahogyan az óvoda alapító Karátson Emiliát családjára nevezte- ezúttal nem csak mi, hanem mindazok megemlékezzenek, akik valaha ebbe az óvodába jártak, vagy valamilyen módon kötődtek hozzá.

Ezért egy pályázatot hirdetünk.

Kérjük, írják le nekünk az óvodához fűződő emlékeiket, kellemes élményeiket, - esetleg egy-egy fényképpel is kiegészítve - melyeket ez alkalommal bemutathatunk majd az érdeklődőknek. A legjobbnak ítélt munkákat díjazni is fogjuk! Visszaemlékezéseiket **2013. február 10-ig várjuk az oviba**, akár e-mailben is elküldhetik a kzovoda@sasip.hu címre.



HÁZIREND

-kivonat-

Kedves Szülők!

Kérem, hogy a házirendet figyelmesen olvassák végig, gyermekeik érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására. A teljes házirendet megtalálhatják az óvoda folyosóin kihelyezett tartókba.

A nevelési év rendje

A nevelési év: 2012. szeptember 1-től 2013. augusztus 31-ig tart

A szorgalmi időszak: 2012. szeptember. 1-től 2013. május 31-ig

Nyári életünk: 2013. június 1-től 2013. augusztus 31-ig

Napi nyitva tartás: 6.00 – 17.00 óráig

Csoport összevonás:

Reggel, 6-7.óraig – gyülekező a Bajnok csoportban

Délután, 16-17.óraig – gyülekező a Micimackó csoportban.

Mikor veheti igénybe a gyerek az óvodát?

- ✓ 3. életév betöltésétől az iskolaérettségig. (esetleg 2,5 évesen)
- ✓ Teljesen egészséges,
- ✓ A szülő az étkezési térítési díjat befizette.

A gyermek, napi háromszori étkezésének megszervezése, biztosítása az óvoda feladata.

Az étkezések időpontja:

- Reggeli: 9.00 –től
- Ebéd: 12.00 – 12.30 óráig
- Uzsonna: kb. 14.45 – 15.00 óráig

(Az a gyermek, aki ebéd után hazamegy, az uzsonnáját becsomagolva viheti haza.)

A gyerekekkel kapcsolatos szabályok:

Kérjük, hogy a gyermekek ruházatát a praktikusság, a kényelem, a tisztaság jellemezze. Legyen számukra átöltöztetéshez szükséges tartalékruha, váltócipő, tornafelszerelés, udvari öltözék. Az óvodában csak egészséges gyermek tartózkodhat. Beteg, lázas, gyógyszert szedő, még lábadozó gyermek felvétele az óvodába a többi gyermek egészségének megőrzése érdekében nem lehetséges. A nevelési év alatt, hiányzás után, orvosi igazolás bemutatása az ÁNTSZ előírása szerint kötelező. Fertőző betegség esetén a szülőnek az óvoda felé bejelentési kötelezettsége van. Kérjük, hogy a gyerekeket az óvodába érkezéskor a szülő minden esetben személyesen adja át az óvónőnek, mert csak így vállalhat felelősséget érte.

Higiéniai szabályok:

Az intézmény egész területén –az udvart és az utcát is beleértve– TILOS A DOHÁNYZÁS!

Kérjük a szülőket, hogy a csoportszobába utcai cipővel ne lépjenek be, a gyermekek is csak váltócipővel mehetnek be. Kérjük, hogy az óvoda folyosóin és az öltözőkben ne étkezzenek.

A gyermekek ágyneműjét kéthetente hazaküldjük mosás, fertőtlenítés, szellőztetés céljából. Járványos időszakban hetente szükséges az ágynemű cseréje.

Ha a szülő serkét, ill. tetűt vesz észre a gyermek hajában, köteles szólni az óvodában, hogy védőnő a többi gyermeket is átnézze, a kezelés módját megbeszéljék. Az elhalt serkéket is el kell távolítani a gyermekek hajáról.

A törölközőket hetente váltjuk, ezek mosásáról a dajka néni gondoskodik.

Az intézmény gyermekorvosa: dr. Kiss Katalin

Egyéb szabályok:

Otthonról hozott játékokért felelősséget nem tudunk vállalni. Kérjük, hogy a baleset elkerülése érdekében az óvodás gyerekek ékszer ne viseljenek.

Ötödik életévüket betöltött gyerekeknek kötelező óvodába járni. Kérjük, hogy ők reggel 8 óráig érkezzenek meg az óvodába. A kisebb gyermekeket legkésőbb 9 óráig várjuk.

Az étkezési térítési díjak befizetésének rendje: a hónap elején, előre kell fizetni a pénztárban. Ennek időpontját a bejáratnál jól látható helyen kifüggesztjük. Hiányzás lemondására előző napon 8.30 óráig van lehetőség, tehát ez, a másnapi étkezést érinti.

Az óvoda nevelőtestülete 5 nevelési nélküli munkanappal rendelkezik egy nevelési éven belül. Ezt az időt, továbbképzéseken való részvételre, nevelőtestületi értekezletekre fordítjuk. Az óvoda ilyenkor zárva tart.

Kérjük a szülőket, írásban tudassák az óvónővel, hogy a szülőkön kívül kik azok a felnőtt személyek, akik a gyermeket elvihetik az óvodából és mikor.

A szülők nevét, lakcímét, telefonszámát – a gyermekek egyéb személyi adataival együtt – az óvónő a felvételi mulasztási naplóban rögzíti.

Közös nevelési elvek kialakítása a szülővel:

Az óvodánkba járó gyermekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, fogadják el, szeressék pajtáikat, legyenek képesek az önkifejezésre, önállóságra, alkalmazkodásra. Esetleges konfliktusait ne durvasággal oldják meg. Ezen törekvésünk sikere érdekében kérjük, hogy óvodán kívül is erősítsék bennük ezeket az alapelveket.

Gyermekeik harmonikus fejlődése érdekében szükségünk van az Önök igazi együttműködésére, nyitottságára, őszinteségére. Ha

problémájuk akad, keressék meg az óvónőket, ill. az óvoda vezetőjét, próbáljuk közösen megoldani a konkrét helyzeteket.

A szülőknél lehetőségük van rá, hogy az óvodában folyó pedagógiai munka alakításában, a megfelelő fórumokon aktívan részt vegyenek, ötleteikkel elősegítsék a közös gondolkodást.

E fórumok:

- Szülői értekezletek,
- Fogadóórák,
- Nyílt napok,
- SZMK megbeszélések
- Családlátogatás

A gyermekek fejlődéséről csak az óvónők adhatnak tájékoztatást. Ha az óvónő a gyermek fejlődésében valamilyen problémát észlel, erre felhívja a szülő figyelmét. Kérjük, fogadják ezt segítő szándék jeleként, szükség esetén vegyék igénybe a Pedagógiai Szakszolgálatok segítségét is.

A szülők közössége megalakította a szülői munkaközösséget, melynek 21+1 tagja van. Csoportonként 3 fő képviseli a szülőket.

Az SZMK Elnöke: Nyári Izabella (Bajnok csoport)

SZMK Koordinátor: Simor Gáborné óvodapedagógus

Minden óvodás gyermeknek van érvényes, államilag finanszírozott balesetbiztosítása.

A nevelésmentes napok

A nevelésmentes napok száma a nevelési évben 5 nap, melyet szakmai napokra, értekezletek tartására fordítunk. Az ütemezést az SZMK választmányával véleményeztetjük. A szülőket a nevelési nélküli nap időpontjáról legalább 1 héttel előtte értesítjük.

A felhasználás ütemezése, várható időpontjai:

2012. december 21. Az intézményi stratégiai dokumentumok felülvizsgálatának elfogadása

2012. november 30. Nevelőtestületi referencia intézményi feladatokra továbbképzés

2012. december. 01. Nevelőtestületi referencia intézményi feladatokra továbbképzés

2013. február 15. Nevelési értekeztet

2013. augusztus 30. Tanévnnyitó értekeztet

Szülői értekezletek a nevelési év során

☼ 2013. április. 23-24

☼ 2013. február. 5-6

☼ 2012. szeptember, 12-13

Az új gyerekek beiratása várhatóan 2013. március elején lesz.

Ekkor, **minden óvodás gyermeket ismét be kell íratni** - pontosítjuk a személyes adataikat, a lakcím, telefonszám változásokat, valamint lehetőség van baleset biztosítás kötésére -. Továbbá a 2013. december 31-ig, harmadik életévüket betöltő gyermekeket írathatják be a szülők.

Speciális szolgáltatásaink

Gyermek néptánc: Badicsné Szikszai Zsuzsanna (heti 2 ó)

Logopédia: Bánfi Katalin (heti 3 ó)

Gyógytestnevelés: Bodnár Ildikó (heti 4 ó)

SNI fejlesztés Kökény Mihályné (heti: 12 ó)

Katolikus Hittan: Varga Attila és Szőke László (heti 4 ó)

Református hittan: Pócsik Annamária (heti 1 ó)

Játékos angol Csapóné Mátó Mónika (heti 2 ó)

A pedagógiai célú nyílt nap tervezett időpontját.

2012. október. 17. „Nagymama meséi”- nagyszülős nap

2013. február hónap- a leendő tanító néni részére betekintés

2013. február 25. „130 éves az óvodánk” kiállítás, megemlékezés

2013. május. 8. „Bizalommal fordulok hozzád”- Rendvédelmi nap

2013. május 20 körül. Nyitott gyermeknap „Magyar vagyok”

2013. június. 12. – „En is ovis leszek!”- ismerkedés a leendő csoporttársakkal, szülővel, az óvoda dolgozóival és helyiségeivel.

Börcsökné Balázs Márta, óvodavezető

A SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉG TAGJAI

NAPRAFORGÓ CSOPORT

Nógrádi Gábor
Bokor Bernadett
Molnárné Prónai Zsuzsanna

NAPSUGÁR CSOPORT

Túriné Szűcs Katalin
Szegvári Mónika
Borka Krisztián

FICÁNKA CSOPORT

Szalmáné Horváth Márta
Vass Kalin
Tóth Krisztina

BAJNOK CSOPORT

Nyári Izabella (SZMK elnök)
Fodor Anita
Mityók Károly
és Mityókné Bíró Erika

KATICA CSOPORT

Borcsa Lóránt
Simonné Klonka Edit
Fodor Margit

MICIMACKÓ CSOPORT

Gyürki Anita
Urbánné Vígh Melinda
Horogné Kispál Éva
Horváth Zoltánné (Szilvia)

FERENCSZÁLLÁSI CSOPORT

Csanádi Hajnalka
Juhászné Fekete Szilvia
Magda Zoltánné (Klaudia)

LELKI EGÉSZSÉG

KÉTSZER OLYAN HOSSZÚ NAP HÁROMSZOR ANNYI ENERGIAVAL?

„Most csak egy rövidet mesélek, jó?” „Mi lenne, ha gombóc helyett inkább mákos tészta lenne az ebéd? Az nem tart olyan sokáig, s nekem most rengeteg dolgom van.” „Ne menjünk ki a játszótérre, jó lesz itt az udvaron is játszani.”

Ismerősek ezek a mondatok? Gyakran érezzük úgy, hogy kifutunk az időből, netán az energiából. Hányszor hallom, hogy bárcsak több órából állna egy nap. Vajon jobban járnánk? Én személy szerint nem vagyok benne biztos. Ha hosszabb lenne egy nap, több dolgot akarnánk belezsúfolni, mert mi, anyák már csak ilyenek vagyunk. Még egy kis vasalás, még egy nadrág megfoltozása, még egy ugrás a zöldségeshez...

Talán akkor mennék bele ezekbe a hosszabb napokba, ha a plusz órákat semmi mással nem lehetne eltölteni, csak játékkal, sétával, feltöltődéssel. Mert ezekre nagy szükség van felnőttek, gyerekek egyaránt. Nálunk például a férjem rendszeresen eljár focizni, ott leadhatja a fölös, vagy, ahogy sokan mondják, negatív energiáit. Kikapcsolhat és nem utolsósorban fizikailag is karban tarthatja magát. Persze nem csak neki fontos a mozgás, a kikapcsolódás. Hétvégeken, ha szép az idő, nagyon szeretünk kimenni a focipályára. Mi, felnőttek futunk pár kört, a gyerekek pedig fociznak, labdázunk,



esetleg futnak utánunk (bár lassan már én futok utánuk...). Őszintén szólva, indulás előtt gyakran gondolom, hogy inkább itthon maradnék, mert annyi dolgot elvégezhetnék az alatt az 1-2 óra alatt. Aztán elmegyek, nehogy lemaradjak valamiről, s mikor hazajövünk, mindig megállapítom, milyen jó, hogy nem maradtam itthon. Ott együtt van a család, senki nem a megszokott dolgát végzi, csak szaladgálunk, nevetünk, élvezzük, hogy együtt vagyunk. Igazi testi-

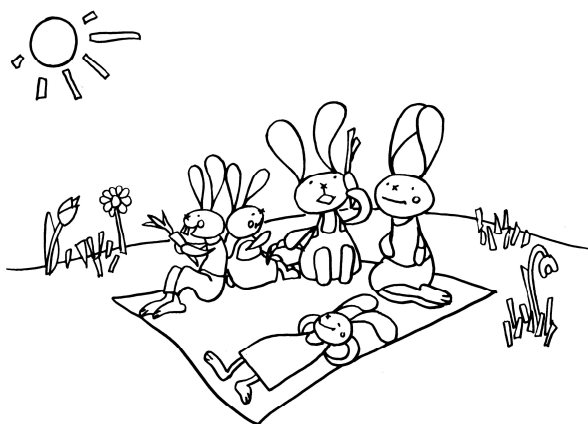
lelki feltöltődés. A gyerekek is odavannak ezekért az órákért. S nincs is annál nagyobb öröm, mint mikor este, elalvás előtt azt mondják, milyen jó volt ez a nap.

Elvégre életünk egyik fő célja, hogy boldoggá tegyük gyermekeinket. A boldogság pedig szoros kapcsolatban áll a harmóniával, ami jóllehet manapság kicsit elcsépelet szónak tűnhet, mégis nagyon fontos. Testi, lelki harmónia egyaránt. A

testi, fizikai harmóniát segíti a megfelelő Ezeknél azonban sokkal nehezebb odafigyelnünk a belső harmóniára. Sokszor - tévesen - azt gondoljuk, nem is annyira fontos.

Exupéry rókája elég sokat tudott a belső harmóniáról. Az egyik, számomra kedves részben ezt mondta a Kishercegnek, mikor viszontlátta őt: „Jobb lett volna, ha ugyanabban az időben jössz. Ha például délután négykor érkezel majd, én már háromkor elkezdek örülni. Minél előrébb halad az idő, annál boldogabb leszek. Négykor már tele leszek izgalommal és aggodalommal; fölfedezem, milyen drága kincs a boldogság. De ha csak úgy, akármikor jössz, sosem fogom tudni, hány órára öltöztessem díszbe a szívemet... Szükség van bizonyos szertartásokra is.”

S hogy mik ezek a szertartások? Mi például minden egyes délelőtt, ha jó az idő és mindenki otthon van, kiterítünk a fűre egy takarót és együtt tízóraizunk. A felnőttek kávéznak, a gyerekek pedig kapnak almát, mazsolát. 10-15 perc az egész, de mindig úgy várjuk a tíz órát. Vagy ott van például a napi esti mese. Fürdés után már minden gyerek válogatja a mesekönyvét, amiből az



Legyünk ennek tudatában, s használjuk ki adottságainkat! S higgyük el, elég erre a nap 24 órája is...

Auffenberg Noémi

Bajnok csoportos édesanyja



AZ ÉRINTÉS

Az érintés szónak különleges ereje van. Szótövében ott található az ér szó, melyben az „é” hang a legszélesebb hangunk, az „r” pedig a legpergősebb dinamikát adja a magyar nyelvben. Minden szavunk, ami ezzel a szótővel indul, ezzel a belső ritmussal jelzi: elérünk valahova. Ha valakit megérintünk, akkor ő valószínűleg érdekel bennünket, az érintéssel érzelmek keletkeznek bennünk, ha valakit megérintünk, megérezve őt meg is értjük. Ha valakit jól értünk, azt értékeljük. Értékessé, érdemessé válik számunkra. Milyen messze értünk az érintéstől!

Az érintés az első, amit világra jöttünk után megtapasztalunk.

A születés pillanatában az orvos, vagy a segítő kezei, s remélhetőleg rögtön az anyai, vagy apai meleg, puha, biztonságot adó kezek, az anyaöl, ahonnan oly rövid ideje megérkezett az újszülött.

táplálkozás, testmozgás, pihenés. aznapi mesét szeretné hallani. Ezek az események nemcsak egyfajta keretet adnak a napnak, de kiszámíthatóságot, ezáltal biztonságérzetet nyújtanak a gyerekeknek. Úgy hiszem, ez az ő lelki egészségük szempontjából nagyon-nagyon fontos.

Persze a gyerekek lelki egészségéről még csak beszélni sem lehet az otthon harmóniája nélkül. Az pedig magától nem alakul ki, meg kell teremteni. S hogy kinek? A megteremtés úgy hiszem, egyértelműen a nők feladata, a mi tarsolyunkban vannak az ehhez megfelelő adottságok, mint a gondoskodás, lelki érzékenység, szelídség. Ám az otthon harmóniájának megtartásában már a kedves párunknak is óriási szerepe van, s jó, ha ezt ők is tudják. Néha eszembe jut annak a hárombetűs barkácsáruháznak a reklám szlogenje, miszerint ők „lakásból otthont” varázsolnak. Hát erre talán inkább mi nők, feleségek, családanyák vagyunk a legalkalmasabbak.

A befogadás, a kézbevétel jelenti az el-ső összekötő kapcsolatot a világgal. Szinte életünk végéig vágyunk egyrészt arra, hogy kézbe – kézbe kerüljünk, védettek legyünk, másrészt, hogy saját magunk kézbe vehessünk saját magunk és a világ dolgait.

A szeretetteljes érintést, amit egy gyermek megél, a felnőttel együtt megtapasztal, eltanul, tovább tudja adni.

Ez az érintés legnagyobb titka: továbbadhatóvá válik, egyből sok lesz. Gazdagítja azt, aki adja, és gazdaggá teszi azt, aki kapja. Az érintés megnyugvással, örömmel, kacagással telíti meg a sejteket, a tüdőt, a szívet. Megtölti a lélektartályokat, amikből bőven meríthetnek önmaguk és mások számára a gyermekek, felnőttek egyaránt. Ezért van akkora pusztító hatása a szeretetteljes érintés hiányának. A gyerekek kiürülnek, „kihűlnek”, még melegben is állandóan fáznak, nehezen veszik le a meleg ruhákat magukról. A melegség eltűnésével együtt elvész a szerethetőség, a jóság átélése, és ezek olyan hiányállapotokat hoznak létre, amikben megjelenik pl. az agresszió, ami irányulhat mind önmaguk, mind mások ellen.

Az is lehet, hogy teljesen visszavonulnak, passzívvá válnak ezek a gyermekek, szinte láthatatlanok lesznek, áttetsző bőrük alig jelzi a külvilág és a köztük húzódó határokat. Ezen a nagyon vékony bőrön (ami arra hivatott, hogy a külvilágból érkező ártalmakat megsűrje) keresztül hamarabb megfertőződnek,

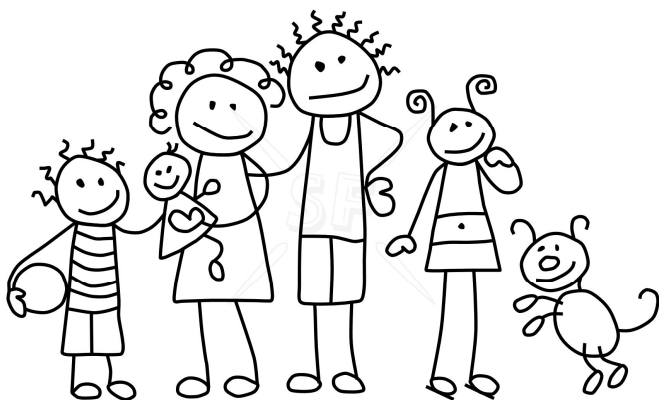
Minden kisgyermeknek szüksége van arra, hogy láthatóvá váljon benne a jóság, hogy kéznél legyen... Merjünk bátran segíteni az érintéssel, az öleléssel, egy kis „varázssporral”, aminek gyógyító hatását minden percben érezni fogjuk!

megbetegednek testben és lélekben egyaránt. Úgy tűnik, a test hamarabb gyógyul. A lélek fájdalma azonban hosszabb ideig is eltarthat. Óvodásaink mindezt jól jelzik számunkra: elbeszéléseikben, rajzaikban, a társakkal és a felnőttekkel való viselkedésükben.

A következőkben engedjék meg, hogy egy, a közelmúltban megtörtént esemény-folyamot mondjak el. Az egyik óvodai csoportban egy kislány úgy bántotta a többieket, hogy ha valami nem tetszett neki, akkor sírt, csípett, mart, harapott. Elkeseredetten kereste a kapcsolatot másokkal, de „közeledései” inkább elriasztották a többieket tőle. Őt figyelve egyre inkább az fogalmazódott meg bennünk, hogy a benne lévő jóságot felszínre hozva konkrétan megjelenítjük számára. Egy nap a tenyerébe rajzoltunk egy tündért, olyat, aki a kezében él. Voltak szemei, orra, mosolygós szája, nagy köpenye, és természetesen varázspálcája (a hüvelykujj). Ez a tündér mindig „kéznél” van, segít neki abban, hogy a keze tudja, milyen szépen tud a másikkal hozzáérni, kérni tőle valamit, adni. Van olyan, amikor ő (a kislány) gyorsabb, mint a tündér, és nem sikerül valakit gyengéden megérinteni. De ilyenkor is tudja a keze, hogy segít a tündér abban, hogyan tudja ezt jóvá tenni.

A CSALÁD

Ha a családra gondolunk, akkor sok minden felmerül bennünk. A család „szent egység”, véd- és dacsövetség – mondhatjuk. „Mindenki egyért, egy mindenkéért.”



A család az, amit óvni kell és óvni érdemes, amiben az egyenértékűség érzése mellett megélhető az egészséges családi hierarchia. A

A család Caplan (1976) megfogalmazásában a világra vonatkozó információk összegyűjtője, továbbadója, értelmezője, egy olyan „rendszer”, amely visszajelez minden családtag számára, egyúttal referencia- és kontrollcsoport. Eligazít a problémák megoldásában és közbenjár az arra rászorulókéért. A családban alakul ki az a fajta világkép, ami a közös-, és az egyéni életfilozófia forrásává válik, ami lehetővé teszi az identitás kialakulását, ezzel fokozza az érzelmi teherbírást.

A családra optimális esetben mindig lehet számítani, gyakorlati és konkrét segítség formájában. Nem utolsó sorban – mondja Caplan – a család a pihenés és regenerálódás helye.

család a szeretet, a gondoskodás és törődés gyönyörű „műhelye”, ami válhat pokollá is, a szeretetlenség, az elhanyagolás, a bántalmazás

színterévé. A gyermekek számára az a család a tökéletes (úgy, ahogy van), amiben élnek. Sokáig nem is vágnak másra. Az összehasonlítások időszakában szembesülnek a gyermekek azzal, hogy vannak másmilyen családok, amiknek mintájára – ifjúként – létrehozhatnak önmaguk számára egy virtuális, ideális családot, ami a realitással kapcsolatban maradvá segítheti őket a saját családjukban megélt deficitek kompenzálásában.

Az óvodásainknak a család a MINDEN. Együtt lélegeznek vele, fogantatásuktól fogva érzik szüleik feléjük irányuló érzéseit, vágyait. Nem megfogalmazható módon, de nyilvánvalóan felfogják a család rezdüléseit, a szülők közötti kapcsolatot. Amikor az óvodába megérkezik egy kisgyermek, akkor a családdal együtt érkezik. A család nevelőpartnernek hívja meg az óvónőket, dajkákat, és ad lehetőséget a gyermekeknek, hogy saját korosztályukban társakat, barátokat találjanak. Mi szülők, akkor érezzük jól magunkat az óvodában, ha az óvónők, dajkák „mellénk szegődnek” gyermekünk nevelésének útján, alázattal, tapintattal elfogadva, hogy 2, 3 vagy 4 év folyamán együtt haladunk. Ehhez fontos, hogy érezzük, nem akarnak „szakemberebbek” lenni, mint mi vagyunk. Ha elismerik, mi szülők vagyunk a legkompetensebbek saját gyermekünk nevelésében. Az is jól esik, hogy ha olykor

megakadunk, megbeszélhetjük természetes módon egymással nehézségeinket. Én, mint szülő, örülök minden új kezdeményezésnek, versnek, éneknek, rajznak, de legjobban akkor örülök, ha jól tudnak együtt lenni a gyerekek, felnőttek az óvodában, ha a rajzokon, énekeken, verseken kívül hazahozzák és tovább élhetik a bent megélt örömet, békét. A család, mint „téma”, sokszor megjelenik az alkotásokon, kiváltképp a rajzokon.

A családi élet maradandó emlékei az ünnepek, a közös ünneplések. Kivételes pillanatok lehetnek ezek a gyermekek számára, mélyen beléjük vésődnek az egymáshoz tartozás, az egymásra figyelés, az egymás iránti „szeretet-szolgálat” élményei. Felejtethetetlen, életre szóló mintát közvetítenek. Minél mélyebben megélik az együtteség meghittségét, annál biztosabbak lehetünk abban, hogy tovább fogják adni ezeket. Ezeken az ünnepeken nagyon fontos az ajándék a gyermekek számára, bár értéküket nem érzékelik. Örülnek, ha sokféleképpen tudják használni, alakítani a kapott játékokat. A drága, ám ötlettelen játékok hamar a roncsok közé kerülnek, de mindennek óriási jelentősége van, amivel együtt lehet játszani. Odafigyelés, idő, ölelés, játék és beszélgetés az, amire vágyik egy gyermek, de mindennek előtt bizalomra, családi biztonságra és belé vetett hitre.

„A családi tér jelenti a gyermekek számára a biztonságos világ határait”

Az óvodás gyermekek belső világában a térnek különleges szerepe van. A gyermekek egyszerre élik meg a képzelet végtelen tereit és a fizikai tér határait, és ezekkel együtt saját énhatáraikat. Saját fizikai határaikat olykor személyre szabottan, szűk, önmagukat erősítő térrel veszik körül (kuckóval, sállal, pokróccal). Szeretnek kis helyen biztonságban, védetten „lenni”. Ez az állapot visszaviszi őket abba a meleg, elfogadó állapotba, amit akár a magzati, vagy akár a korai életszakaszban élhettek meg, és ahol újra meg újra feltöltődhetnek, hogy legyen erejük kilépni a tágabb térbe akkor, amikor a „családi világ” nyitott az ő érkezésükre.

A családi tér jelenti a gyermekek számára – optimális esetben – a biztonságos világ határait, amiken belül az elveszettség érzése nélkül léphetnek ki a maguk által teremtett szűkebb, biztonságos határok közül. A család „területkijelölő” funkciója nélkül a gyermek elveszettnek érzi magát a világban. Elveszettségében tájékozódási, orientációs zavarai

lesznek, elveszti az irányok érzékelését, teljességgel összekuszálódik a jobb és a bal oldal, meginog a talaj. Az elég jó határokat felállító családok tagjai orientációs pontokat adnak a gyermek számára, amely abban segíti őt, hogy biztos irány-érzékelés alakuljon ki benne. A gyermek a külső térben megélt biztonságos pontokat, mint egy koordinátarendszert, önmagára is képes vonatkoztatni.

A belső – és a családi koordinátarendszer adja meg a gyermek számára az önmagában és családjában megélt magabiztosságot, rugalmas tér-kezelést, és az e téren belüli szabad mozgás lehetőségét. Csak az így begyakorolt tér-biztonság segíti a gyermekeket a családon kívüli tágabb tér birtokba vételére, amit először minden gyermek a képzeletében jár be, messzi vágy-tájakra eljutva. E képzeleti tér bemozgása és megerősödése teszi lehetővé, hogy a gyermekek egyre biztosabban lépjenek ki a családi térből a tágabb fizikai és társas tér felé. A felnőtté válás útján a gyermek,

majd később a fiatal a családi tér biztos pontjait képezi le a nagyobb térben, hogy felnőttként a világban való tájékozódás biztonságát élhesse meg.

Az óvodáskorban a családi tér nagysága sok hasonlóságot mutat az óvodai tér nagyságával, ahol a biztos tájékozódási (téri és szociális orientációs) pontokkal rendelkező gyermekek gyorsan, egyszerre önérvénytől és együttműködően vesznek birtokba a teret. Ez azt jelenti, hogy feltalálják magukat, és hatékonyan használják önmaguk örömeire a felfedezett teret, és ezzel együtt a térben lévővel jó kapcsolatot képesek kialakítani.

Ez megfelel a csoportalkotás általános (szociálpszichológiai) szabályainak, miszerint a csoportalakulás fázisában, az ún. viharzás periódusában a gyermekek (viharosan) keresik a helyüket a csoporton belül. Ezt követi az a szakasz, amelyben a kialakult és egyre dinamikusabban fejlődő kapcsolatok jelentik az



önmagát és másokat is figyelembe vevő gyermekek közösségét.

A csoportban önmagát megtaláló és másokkal jó kapcsolatot kialakító gyermek biztonságban érzi magát, testtartása magabiztossá, mozgása összerendezetté, játékában elmélyültté válik. A közösen együtt játszó gyermekek egy közös érzelmi térben találnak egymásra, a csoporton belül kialakulnak az együtt mozgások, gyakoribbá válik a szemkontaktus, a gyermekek felveszik egymás ritmusát mind fiziológiai

szinten, mind a tevékenységek szintjén. A felnőtt figyelmi és bizalmi terében képesek önmagukat fegyelmezni, a játék adta lehetőségeket maximálisan kihasználni, és ebben a helyzetben másokat is megtartani. Ebben a térben a felnőtt olyan háttérrel biztosít, amiben szeretetével és teljes odafordulásával teremti meg a gyermekek számára a szabad mozgás, és a szabad játék lehetőségét

A fenti két cikket Dr. Göbel Orsolya, pedagógiai szakpszichológus írta és a lurkovilag.hu oldalon találtuk szeretettel ajánljuk ezt az internetes oldalt mindenkinek. (a szerk)

SOKSZÍNŰ NEVELÉS

GONDOLATOK A DRÁMAPEDAGÓGIÁRÓL

„Meg kell tanulnunk a gyermekek szemével látni és fülével hallani, meg kell tanulnunk a gyermek élményvilágának a szintjét beszélni. Meg kell tanulnunk mindenekelőtt azt, hogy ráálljunk a gyermek érzelmi hullámhosszára, megéljük emocionális történeteit, elfogadjuk vágyait, tiszteljük fantáziáját, s mindezzel elősegítsük a szabad kommunikációt, a nyitott személyiség kibontakozását.” (Mérei Ferenc)

A dráma görög eredetű szó, jelentése tenni, cselekedni. A drámapedagógia a XX. századi személyiségközpontú reformpedagógiák egyike, Európa-szerte elismert és használt gyermekfoglalkoztatási módszer. Már az 1920-as években használták, európai virágkora a II. világháború után kezdődött. Legnagyobb, legfontosabb központja Anglia, de meg kell említeni Hollandiát, Németországot, a skandináv országokat, Csehországot, sőt Magyarországot is. Hazánkban az 1970-es években jelent meg. A

„drama in education” (= dráma a nevelésben) Magyarországon meghonosodott fogalma azt a művészetpedagógiai tevékenységet jelenti, melynek alkalmával a dráma és a színház eszközszerének segítségével, folyamatos együttlét során nevelünk gyermekeket, felnőtteket. Ebben a tevékenységben sohasem a létrejövő produkció az elsődleges, hanem maga a nevelési folyamat, az együttlét, a közös élmény, a játék.

A drámapedagógia eszköztárában található dramatikus játékok felhasználásával a gyerekek játékvilágához közel álló mesehelyzeteket teremtünk, amelyekben a fejlesztést célzó gyakorlatok játékká válnak. **A drámajátékban a gyermekek aktív részvétellel fedezik fel a tárgyi, a szociális világot és önmagukat.** A játékban a gyermek egy másik személy helyébe képzelettel magát, újra átélhet, feldolgozhat bizonyos élethelyzeteket. A rögtönzött játékban a szerepvállalással a játékosnak önmagát kell adnia – épp olyan készségi állapotot követel, mint a mindennapi élet szociális szerepvállalásai -, csupán a kockázat kisebb.

A játékok, dramatikus tevékenységformák jelenléte örömet, felszabadult cselekvést, az egymással való kapcsolat önálló megteremtését segítik, alkalmazásuk hatásosan erősíti az

élményközpontú nevelést. Az együttjátszás során megtapasztalható a gyermeki aktivitás, a motiváltság, a beleélés, a saját élmény jelei, a gyermeki reagálások. **A játékok révén minden gyermek elfogadja és vállalja önmagát, fejlődik önuralma, önfegyelme, megjelenik az öntökéletesítés igénye, kialakul mások megértésének, elfogadásának képessége és a toleráns magatartás.** A játék mindig önkéntes, örömszerző és öncélú. Az óvodapedagógus együttjátszó partnerként vesz részt a játékokban. Az a legszebb, hogy a játékban a feladatunkkal együtt magunk is változunk, fejlődünk.

Az átváltozás, a varázslat, az átváltoztatás fontos élmény a gyermekek számára! A játékban a gyerekek aktívak, eljátszák élményeiket, beleélik magukat más szerepébe; együttműködnek, megvalósítják elképzeléseiket; oldódik a feszültség, sokat tanulnak önmagukról, egymásról, a különböző tárgyakról, eszközökről; játékelményt szereznek, fejlődik személyiségük.

A drámajáték nagyszerű lehetőség a gyerekeknek arra, hogy érzelmeket éljenek meg, hogy különböző helyzetekbe beleéljék magukat, azonosuljanak különféle szerepekkel,

gyakorolják a kommunikációt. A kommunikáció folyamatába beletartozik a közlés, a kölcsönös érintkezés, az emberi kapcsolatok összes lehetséges módja. A sikeres kommunikációnak feltétele, hogy megértsük mások jelzéseit, és hogy önmagunkat mások számára érthető módon tudjuk kifejezni.

Játék közben a gyerekekben lévő valóságos indulatok jönnek elő, ezeket megjelenítik, és közben

megszabadulnak a bennük lévő feszültségektől.

A játékban örömforrás lehet a ritmikuság, az ismétlés, az utánzás, a mássá válás, a játékban naggyá válás, a kellemetlen élmények kijátszása, a feszültség levezetése.

A drámajátékok komplex jellegűek, a megfelelő korosztályhoz „illeszthetőek”, egyszerre több területet is fejlesztenek.

Miért alkalmas a drámapedagógia fejlesztésre?

Azért, mert:

- ☺ játékra épül, játszva tanít
- ☺ középpontban a gyermek és nem a tananyag van
- ☺ minden fejlesztendő területre számos játék, gyakorlat áll rendelkezésünkre, sajátos módon kapcsolódnak egymáshoz
- ☺ a játék feszültségoldó hatása megkérdőjelezhetetlen
- ☺ a dramatikus játék egyik leglényegesebb tulajdonsága a sokrétűség, variálhatóság, komplexitás, a rugalmas alkalmazhatóság
- ☺ a játék csoportban történik
- ☺ partneri viszonyt épít a résztvevők körében, egymás személyiségét elfogadva, tiszteletben tartva
- ☺ önismeretre nevel, a gyermekek önkifejezése magabiztosabbá válik
- ☺ az egész személyiséget fejleszti, alakítja.

Peter Kline nem a drámapedagógiáról ír, de szavai tökéletesen kifejezik ennek lényegét:

„Ha valamire meg akarlak tanítani, azzal segítek a legjobban, ha olyan tapasztalatokkal veszek körül,



amelyekből felépülhet alakuló tudásod vagy képességed. Ha jól teszem a dolgomat, az a benyomásod lesz, hogy az egészet te magad csináltad. Annál kevésbé leszek én."

a központban, minél kevésbé akarok én információkat adni és képességeket fejleszteni, mint inkább katalizálni a benned zajló folyamatokat

Kedves Szülők! Havi egy alkalommal drámapedagógiai foglalkozást tartok az óvodában. Szeretettel várom mindazok jelentkezését, akik gyermekükkel együtt szívesen „elvarázsolódnának” egy kis időre, velünk barangolnának a mesék birodalmában.

Simor Gáborné Andi, drámapedagógus

JÁTÉK, MESE ALVÁS ELŐTT...



Ugye mindannyian megfogadjuk újévkor, hogy sok mindent majd másképp, jobban szervezünk, mint tavaly? Az óvodai, iskolai újév kezdetén is ilyen elhatározásokat teszünk. Idén nem lesz reggel rohanás, kapkodás, "hol a pulcsi, a tornazsák, az úszónadrág, a slusszkulcs, no meg gyerek..." Gondoljuk át, hogy tudjuk megkönnyíteni gyermekeink és a család egészének be- és visszailleszkedését a kötött óvodai életbe a laza ünnepi időbeosztás után. A kulcskérdés a kezdet, a nap kezdete, a kipihent, vidáman ébredő gyermek (és természetesen a kipihent szülő...). Az éjszakai pihenés, a nyugodt alvás mindannyiunk számára fontos, ehhez pedig az esti teendőket időben el kell kezdeni.

Egy idős asszony a nehéz, fárasztó napja után este csendben ült a székén. Amikor a családja kérdezte, hogy miért nem fekszik le, azt felelte: „éppen arra készülődök...” Nemigen hallott a relaxációról, az autogén tréningről, de művelte. Akkor tudunk kellően ráhangolódni az alvásra, ha nem zaklatottan, felpörögve kerülünk ágyba. A nagyon kimerült ember nem tud elaludni. Ez a kisgyermeknek sincs másképp. Nyugodt játékkal, labdázással, esti sétával, kerékpározással, könnyű tornával jó ráhangolódni az éjszakai nyugovóra.

A kisgyermek számára lelki nyugalmat, biztonságérzetet ad az esti „rituálé” mindennapos ismétlődése, a sorrend. Tudják, hogy mi, mi után következik, mennyi idő van még hátra, és a lefekvés után számára már szigorúan az alvás következik. Az esti forgatókönyv sok lehetőséget ad az együtt játszásra, ehhez gyűjtöttünk néhány ötletet.

Kulcs: a nyugodt, békés, szeretettelgi együttlét.

Az esti fürdés

Az esti fürdetés remek alkalom a kisgyermekkel való szeretetteljes együttlétre. A gyermekek általában nagyon szeretnek fürdeni. A víz meleg, simogató közege a legtöbb gyermek számára örömforrás. Ezt használjuk ki nem direkt oktató, hanem spontán adódó játékokra. Fontos azonban, hogy mindig felügyeljük az esti fürdést, a balesetek elkerülése végett!

Tanuljuk, ismételjük a testrészeket! Beszéljük meg, melyik testrészét mossuk éppen, kérjük meg, hogy szappanozza be a könyökét, csuklóját, térdét, bokáját, stb., így szinte észrevétlenül ismeri meg és tanulja meg a gyermek saját testének részeit.

Töltögetssünk, méricskéljünk!

Használjuk ki, hogy minden kisgyerek szeret töltögetni, öntögetni, és adjunk nekik különböző méretű, alakú, színű edényeket, poharakat! Ha a gyermeknek lehetősége van rá, önmagától, tevékenykedése közben érzékeli, észleli, hogy a víz végigfolyik a karján, hogy az egyik edénybe több víz fér, mint a másikba... Nagyobb gyermekek „komolyabb kísérleteket” is szívesen végeznek: megfigyelik a félig és teljesen teli poharak úszását és merülését, a levegővel teli pohár víz alatti viselkedését, ... Mindenkinek gyorsan meghozza kísérletező kedvét egy-két pohár és egy kád víz! Mi úszik, és mi merül el? A kád tökéletes terep arra, hogy megismerjük a tárgyak viselkedését a vízben. Már napközben gyűjtögethetjük egy laborban az „úszás-próbára”

szánt tárgyakat, ami lehet fakanál, papírhajó, fa építő kocka, pöttyös labda, stb. Este aztán indulhat a móka! (Bármilyen nagy is a kíváncsiság, csak biztonságos tárgyakat válasszunk!)

Az elmaradhatatlan esti mese

Mindannyian tisztában vagyunk az esti közös mesélés rendkívüli fontosságával. A szülő megnyugtató, összebújós közelsége, valamint a gyermek életkorához és az est nyugalomához illő álmhozó mese elcsendesít, és biztonságérzetet ad.

Mesemondás

A mesemondás képessége ritka kincs, de ne adjuk fel, mert felnőttkorban is remekül fejleszthető!

Erre érzett rá a három éves Zsófi, amikor mesekönyvből felolvasó mamájának azt mondta: "A saját száddal mesélj!" Ehhez jó alapot szolgáltatnak a népmesei fordulatok, de akár a gyermek aznapi élményeire is alapozhatjuk a történetet.

A fejből mondott mese páratlan előnye, hogy igazán személyre szabható, és közben a kis hallgatósággal szemkontaktust tarthatunk, még inkább átadva nekik a mese varázsát. A mesemondás kezdetén megkérdezhetjük, hogy kiről szóljon a mese, és hogy a főszereplő kivel találkozzon, merre kalandozzon ma este, de akár mesélés közben is fonhatjuk együtt a mese szálaait.

Felolvasás

Napjainkban gyakoribb a könyvből való mesélés, de ekkor is éljük bele mi is magunkat a mesébe, hogy a gyermeket valóban magával ragadja a történet, és érezze, hogy a mese a szívükből jön. Olvasás közben néha megállhatunk, és megkérdezhetjük kis hallgatóinkat, hogy vajon most mi fog történni, vagy hogy éppen ő mit csinálna? Ezáltal válhat a mesehallgatás és a

mesemondás közös élménnyé, amely méltón zárja le egy kisgyermek napját. Erre a pár percre még feledjük el napunk terheit és fáradságát, és adjuk meg gyermekeinknek a gyermekkor emlékezetes esti meséit.

Ne bánjuk, ha gyermekünk minden este ugyanazt a mesét kéri, az ismétlés biztonságot ad, memóriáját pedig nagyban fejlesztjük ezzel!

Napi események átbeszélése Akár a mese keretein belül, akár egy rövid beszélgetésben vagy imában összefoglalhatjuk a nap eseményeit. Ekkor mindenki elmondhatja, hogy mi volt a legjobb a napjában, és mi volt számára esetleg kudarc, fájó élmény. A beszélgetést segítheti egy báb, vagy plüssjáték, "aki" ügyes kérdésekkel végiggondoltatja a napot, és "akinek" bármit el lehet mondani. "Aki" nem véleményez, nem kritizál, hanem csak meghallgat, megért. Fontos a gyermekek számára, hogy bizton számíthasson az elalvás előtti rövid beszélgetésre szüleivel. Nagy segítség lehet, ha ezt a szokást kamaszodó gyermekek esetén is meg tudjuk őrizni!



És ami elhagyható...

A tévében vagy a DVD-n nézett mese nem pótolja a szülői esti mesét. Bármennyire is leköti gyermekeink figyelmét, a mi mesénket és közelségünket nem pótolja. Igyekezzük ezeket a meseforrásokat kerülni, és az est nyugalomát családi körben tölteni.

Gyermekeinknek ez adja meg igazán a gyermekkor varázsát, amiből majd felnőttként ők is még hosszú évekig táplálkozni tudnak majd.

Sárvári Kinga, óvónő, pedagógus (lurkovilag.hu)

JÁTÉKOS KÉSZSÉGFEJLESZTÉS OTTHON

Óvodáskorú gyermekeink életében rendkívül fontos az otthon eltöltött idő: érzelmi biztonságot ad, teste, lelke, értelme fejlődik általa. Használjunk ki mi is minden percet, amit együtt tölthetünk felhőtlen boldogságban, önfeledt játékkal! Boldog az a felnőtt, akinek gyermekkori emlékeiben a nagy kerti kalandozások, a játszótéri élmények, a biciklizés, rollerezés, fára mászás, a családi kirándulások

jó hangulata szerepel első helyen... Cikkünkben az otthon is egyszerűen játszható játékokat gyűjtöttünk össze, kitérve arra, hogy gyermeink mely rész képességét fejleszthetjük általuk.

Játékok, amennyiben hosszabb idő áll rendelkezésünkre:

• Társasjátékok

(pl.: Ki nevet a végén? Malom, Memória, Fekete Péter, Marokkó, Dominó). Ezáltal fejlődik a gyermek szabálytudata, türelme, kommunikációs készsége, gondolkodása, problémamegoldó képessége, megtanul nyerni és veszíteni.

• Építő játékok

Építhetünk kockákból várat, várost, bútorokat; igazából, bármiből bármit. Remek szórakozás a dominódőlés is! Ezáltal fejlődik a gyermek képzelete, finommozgása, kreativitása, szem-kéz koordinációja, és nem utolsósorban kitartása.

Rövidebb ideig tartó játékok

Minden nap adódnak hosszabb-rövidebb időszakok, amikor együtt utazunk, vagy együtt várakozunk gyermekünkkel, vagy épp valamilyen rutinszerű házimunkát végzünk, ami nem kíván teljes figyelmet. Élvezetes időtöltésként szedtünk össze pár játékot kedvcsinálónak ilyen alkalmakra.

• Kirakós

A kirakós játékok széles választéka áll rendelkezésünkre, amelyek között minden korosztály számára megtalálhatjuk a megfelelőt. A kirakós által fejlődik a gyermek rész-egész látása, finommozgása, alakfelismerése és türelme.

• „Mi változott meg?” című játék

A játék során kirakunk az asztalra tárgyakat, képeket, a gyerek elfordul, és ez idő alatt mi valamit megváltoztatunk. A gyermek feladata, hogy a változást felismerje. Ez a játék első sorban a megfigyelőképességet, az emlékezetet és a figyelmet fejleszti.

• Kakukktojás

Előfordul időnként, hogy még ennyi idő sem áll rendelkezésünkre, mert éppen azt sem tudjuk, hogy hova kapjunk a sok elvégzendő munkáink között. Mit tehetünk ekkor? Természetesen vonjuk be a kicsiket a házi-munkába! Az óvodások már szívesen segítenek a felnőtteknek, és ezek a tevékenységek mind erősítik feladattudatukat, és természetesen képességeiket, önértékelésüket.

Ezt is játszhatjuk szavakkal, képekkel, de akár az éppen rendelkezésünkre álló tárgyakkal is. A játék, fejlesztő hatással van az azonosságok-különbségek felismerésére, gondolkodásra, általánosításra, szabályalkotásra, főfogalom alkotásra és a kifejezőképességre.

• Utánzó játék

Az utánzó játék variációinak számát is csak az adott helyzet (pl. autóban utazva, orvosi rendelőben várakozva, stb.) és fantáziánk határozza meg: „Építs ugyanilyet!”, „Utánozd a mozgásom!”, „Ismételd meg, amit mondok”, ... Mindezek által a gyermek megfigyelőképessége, mozgás-koordinációja és emlékezete fejlődik.



Segítés a házimunkában - játékosan!

Az asztalterítés igazi kihívás lehet egy óvodás gyermek számára, ami által fejlődik a megfigyelőképessége, a számfogalma, a figyelme és a mozgáskoordinációja.

A gyerekek szívesen segítenek a főzésben-sütésben is (pl. lisztmérés, vízöntés, darabolás, sütemény-szagztatás). Ennek eredménye nem csak az, hogy fejlődik a megfigyelőképesség, az utánzás, a finommozgás és az eszközhasználat, hanem az elkészült étel is igazi büszkeséggel

töltheti el a kis óvodást, amit aztán jó étvággal el is fogyaszt a család.

A ruhák szétválogatása során (pl. mosás előtt színek szerint) fejlődik gyermekünk figyelme, színek és árnyalatok megfigyelése, azonosságok-különbözőségek felismerése.

A teregetés során a mozgáskoordináció, a finommozgás, és az arányok érzékelése fejlődik.

Ez utóbbi azáltal, hogy melyik ruha, mekkora helyre fér el.

Teregetés után jöhet a zokni párosítás, hajtogatás. Mindeközben fejlődik gyermekünk megfigyelőképessége, azonosságok-különbözőségek meglátása és finommozgása.

Mindezek a játékok és feladatok ötletek csupán, hogy kedvet kapjunk és találjunk ki sok hasonlót, amit nap, mint nap „gyakorolhatunk” és „továbbfejleszthetünk” gyermekünk és a magunk örömére.

Sárvári Kinga, óvónő, pedagógus (lurkovilag.hu)

NÉZZE VAGY NE NÉZZE? - A TELEVÍZIÓZÁSRÓL

Mit csináljak vele otthon?... Mit csináljak vele, hogy nyugodtan végezhessem a dolgomat?... Hogyan bírjam rá, hogy egy kicsit csendben legyen? ...hogy ne rohangu ki percenként, hogy ő most unatkozik?” „Kapcsold be a TV-t!...Mit szeretnél nézni, válassz ki egy DVD-t!...Nézd meg újra azt a filmet!”

Elcsendesedik minden, a háttérből, messziről szól a film. A gyerekek végre a TV előtt ülnek. Szemük előtt felfoghatatlan gyorsasággal elkezdnek peregni a képek, változnak a helyszínek, váltják egymást a szereplők. Képzeletüket, érzéseiket, önindította örömteli mozgásaikat, gondolataikat rabul ejti, betölti, aztán „szinte észrevétlenül” kisajátítja, ellehetetleníti, kifosztja, átírja, én-idegenné teszi a képhalmaz. Ha valaki megszólal a nézőközönségből, netán kér valamit, vagy mozog, a többiek azonnal leintik, mert zavaró. **Senki senkire nem néz, nem is látják egymást, megszűnnek az érintések, az odafordulás, a beszélgetés, a kérdezés. Minden gyorsan történik, nem lehet lemaradni... Közben pedig fárad a szem, „kisül” az idegrendszer, kiszikkad a lélek.**

Hogy mi a jó benne? Mozog, beszél, színes, fülbemászó a zenéje, olykor aranyos. De a történet a maga teljességében meg sem jelenik. Van néhány mozzanat, amit a gyerekek felfognak, megértenek, aztán a gyorsaság okán megint „lemaradnak”, majd újra elkapnak egy pillanatot, amit képesek megfogni, feldolgozni, de a történet első látásra nem áll össze. A filmekből hiányzik az idő: a látásra, a meghallásra, felfogásra és megértésre. A képek nem kialakulnak, hanem fényképekké válnak, mozdulatlanra merevednek, ami feldolgozási idő, hely és energia hiányában így is marad. Az emlékezetbe való visszakerüléskor, felidézéskor vagy akár „véletlenszerű helyzetekben”

villannak be ezek a rigid, merev képek, lefagyasztyák az adott mozgást, ellehetetlenítik a velük való munkát, felesleges és idegen ballasztanyagot képeznek a személyiségben.

Végső soron elnyomják azt a hihetetlen gazdag belső, csodálatos világot, amivel minden gyermek rendelkezik.

A gyerekek az óvodáskorban képekben gondolkodnak, képeikhez az „anyagot” azokból a mesékben is használatos ősi képekből merítik, amellyel minden gyermek rendelkezik, intellektuális kapacitástól, egyéb nehézségektől függetlenül. A gyerekek szeretik megmozgatni saját belső képeiket, azokat lassan, lépésről-lépésre felépíteni, gazdagítani, színesíteni, lendületbe hozni. A képekhez és a mozgáshoz emlékek, érzések társulnak, „hőmérsékletük lesz”, emberivé válnak, és azt az élményt adják a gyerekeknek, hogy belső világukat széppé tudják varázsolni, képekkel, érzésekkel feltölteni, és az mind az övék. Nem szorulnak rá külső képekre oly mértékben, amennyire ezt egy film elárasztó képi világa teszi. **A túl sok „előre gyártott” kép, (akár mozgókép, akár mesekönyv- kép vagy előrenyomtatott séma-rajz) megbénítja a kreativitást, a gyermeki kifejezőmód szabadságát, és állandó elvárásokat támaszt felnőttes tökéletességével a gyermek bontakozó grafikus kifejezőmódjával szemben.**

A kész képek láttán minden gyerek nagyon jól tudja, **ő OLYAT! nem tud rajzolni**, ezért sokszor meg sem próbálja, vagy örökké elégedetlen saját rajzával, és inkább a felnőtteket kéri meg, hogy

rajzoljanak neki. Nehezen fogadják el, hogy az a rajz, amit ők rajzolnak, az a maga nemében tökéletes, a sajátjuk, semmilyen más rajzzal össze nem téveszthető. A túl sok előre gyártott képpel, színezőkkel, sémákkal teli, „rajzolni tanító” foglalkoztató füzetekkel, könyvekkel egysíkúvá, színtelenné és unalmassá válik a rajzolás, a belső élmények megoszthatósága minimálisra csökken.

Reményeink szerint minden édesanya és óvó néni tudja, hogy a szárnyaló fantázia csak a sémarajzok és színezők nélküli világban mozdul meg. A belső képkidolgozás lehetősége adja alapját a helyzetek megértésének, a „képben levésnek”, a kreatív megjelenítési módoknak, a gondolkodás rugalmasságának, az összefüggések felismerésének. Mindez tökéletes előkészítője a majdani iskolai helyzetek átlátásának, a szisztematikus szó -, és mondatépítkezésnek, a történetmesélésnek és fogalmazásnak, a matematikai és logikai képességek elsajátításának.

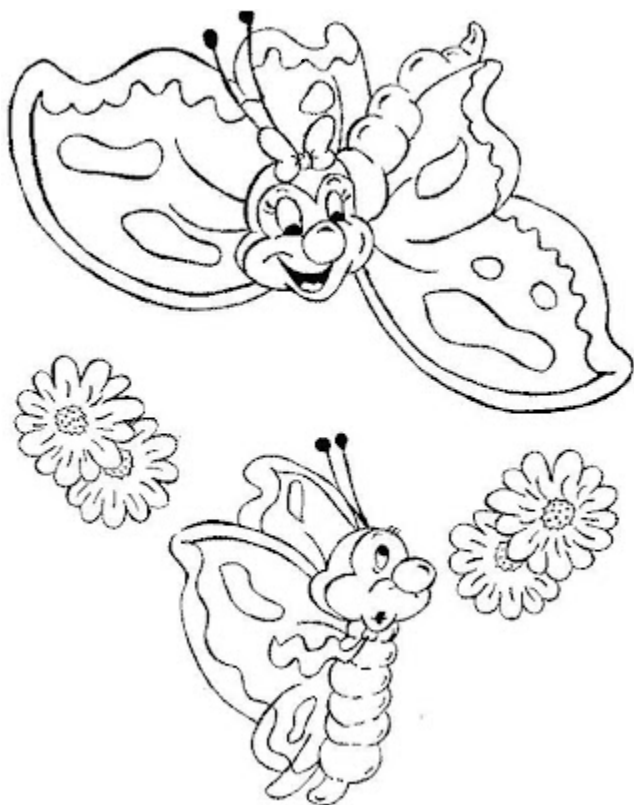
A TV helyzet „szociális analfabétává” teszi a gyermekeket, végső soron magányosságra ítéli őket azzal, hogy kiemeli a családi történetekből, megfosztja a szeretet megnyilvánulás ezernyi apró jelétől, aminek következtében lassan kihűlnek. A szeretetteljes megnyilvánulások megtapasztalásának hiányában nincs minta a gyengéd kapcsolatkezdeményezésre, a viselkedésben megjelenik a szögletesség, a

darabosság és a durvaság. Ha kilépnek ebből a magára hagyatott világból, nehezen találnak utat a társakhoz, testvérekhez, erőszakosan, vagy bohóckodva keresik a figyelmet, ami miatt az óvodában, iskolában hamar megkaphatják a beilleszkedési nehézséggel küszködő gyerek „priusát”.

Higgyünk és bízzunk abban, hogy minden gyermek örömmel ajándékozza oda belső kincseit, ha a felnőtt szeretettel fordul felé, ha elfogadja a maga egyediségében. Minden belső kép kincs, és a gyerekeknek mindenre van saját képük! Ezek a képek a maguk gyermeki természete szerint nincsenek teljes fedésben a külső realitással, de tökéletes megegyezést mutatnak a gyermek belső realitásával. Gondoljunk a felnőtt számára elképzelhetetlen színű, formájú dolgokra, vagy akár az össze nem illő dolgok gyermeki összefüggésbe hozására, mint pl. a sárgatörzszű pillangófára, amit az írás illusztrációjának is választottam.

Varázslatos világ bontakozik ki a szemünk előtt, ha elfogadjuk ezt a gyermeki ajándékot minden realitáshoz közelítő - kényszerítő próbálkozás nélkül, minden javító szándékú megjegyzés, bírálat nélkül. A mi ajándékunk pedig az a felnőtt öröm, amit a gyermekek bizalmában megélünk.

Dr. Gőbel Orsolya, pedagógiai szakpszichológus



ELVARÁZSOLT TÜNDERSÜTI

Hozzávalók:

125 g lágy margarin
vagy vaj
3 dl cukor
2 db tojás
1 tk vaníliás cukor
4,5 dl finomliszt
1 dl kókuszreszelék
1 tk sütőpor

Díszítés:

Smarties vagy
M&M cukorka
színes szórócukorka

Így készíthető el:

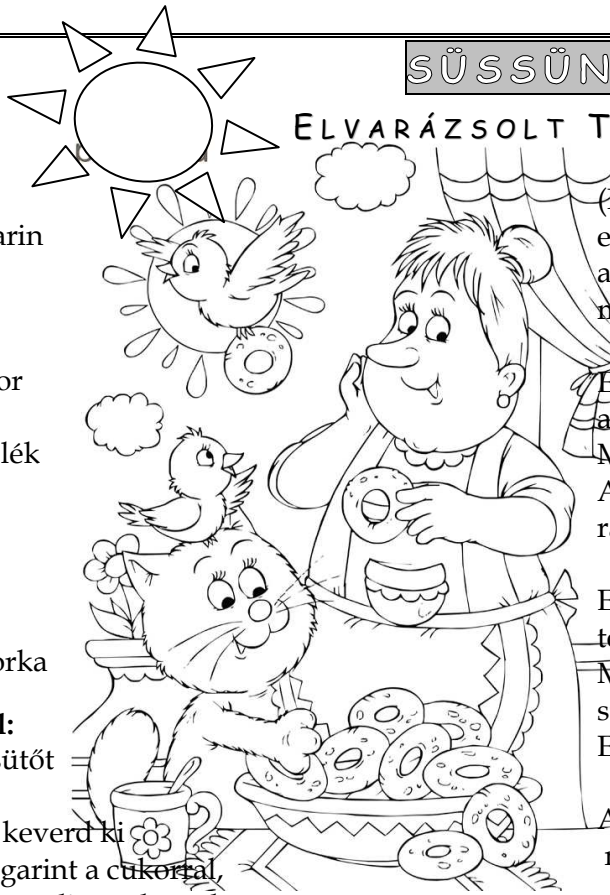
Melegítsd elő a sütőt
175 fokra.
Egy nagy tálban keverd ki
a vajat vagy margarint a cukorral,
a tojásokkal és a vaníliás cukorral.

(Ha a hozzávalókat anyu vagy apu
egy tálba kimérte,
a kicsik a keverésben
már kiválóan tudnak segíteni. ☺)

Egy külön edényben keverd össze
a lisztet, a kókuszreszeléket és a sütőport.
Majd add hozzá a vajas keverékhez.
Addig kell kavarni, amíg az egész
ragadós massa nem lesz.

Egy sütőpapírral kibéelt tepsibe
teáskanállal kanalazz kis kupacokat.
Még sütés előtt ki is kell díszíteni a
sütit.
Ez a művészi része az egésznek.

A sütő közép részén 5-10 perc alatt
meg is sült a süti.



ŐK MONDTÁK

Nyári strandélményeket mesélnek a gyerekek az
oviban
Rolika egyszer csak hozzászól a témához:
- Anya nem jöhet be a medencébe, mert megfullad
a hasában a kisbaba!

☺☺☺☺☺

Október vége van. Néhány gyerek már a Télapót
várja. Andriska így inti társait:

- Aki rossz, az a Télapótól forgácsot kap!

☺☺☺☺☺

Óvó néni a titoktartásról beszélget a gyerekekkel.

- Én nem mondtam el a titkot, csak a végét! -
jegyz meg büszkén Vivien.

☺☺☺☺☺

Torda tudományos magyarázata a medvékről:

- A maciknak kint van a nyelvük. Lehet, hogy
így párologtatnak. Az én apám is így
párologtat.

☺☺☺☺☺

Tordának a betegségről is van véleménye:

- Nekem ebbe a hidegbe megtörődik a lázam,
de a vérnyomásom az jó. A doktor gyógyított
az összes gyógyítványával.

☺☺☺☺☺

A csoport állatnézőbe látogat az egyik családhoz.

Óvó néni és a gyerekek megbeszélnek, hogy a
kecskének van tőgye és az adja a tejet.

De nem csak kecske van az udvarban, van ló is -
aminek a hátára is ülhetnek a gyerekek. Tolongva
állnak a ló körül a sorukat várva. Egyszer csak
Andriska bekukkant a ló alá és hahotázva kérdezi:

- Hát ott meg mi lóg a lónak?
- Hát a tőgye! - vágja rá Vivien tudományos
arcot vágva.

☺☺☺☺☺

A csoport vonattal utazik. Hogy az idő
kellemesen teljen, óvó néni barkóbáznai kezd a
gyerekekkel.

Hunor feladványa:

- Lemezen lakik, lapos, zöld és egy feje van.
- ?????

- Hát a Süsü a sárkány DVD.

☺☺☺☺☺

-AZ én apukám busszal jár dolgozni - meséli az
egyik kislány.

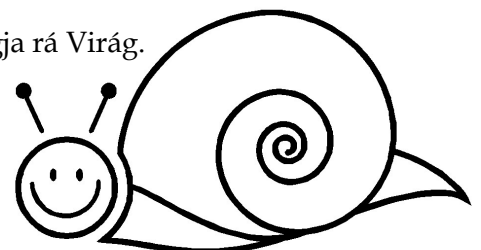
-Miért? Apa Makón dolgozik? - kérdi óvó néni
kíváncsian.

- Nem. - feleli a kislány - Munkahelyen!

☺☺☺☺☺

- Hogy hívják a cicákat - kérdik Virágot a
többiek.

- Kis fosos. - vágja rá Virág.



VARÁZSLATOS MASZKABÁL

Hol volt, hol nem volt, talán igaz sem volt, de történt egyszer, hogy egy szép napon kopogtattak a kiszombori óvoda Napsugár csoportjának az ajtaján.

- Ki kopog?- kérdezte Zsuzsika néni.

- Hát én vagyok az! Eltévedtem...- válaszolta egy titokzatos, törékeny hang.

Ildi néni kitérte az ajtót és besétált rajta egy töpörödött nénike. Olyan icike-picike volt, hogy ilyen apró nénikét még nem is láttak az óvodások soha. A nénikének mindene gömbölyded volt, az arca, mint egy érett cseresznye, a dereka, mint egy ropogós alma, a karja, mint két vekni kenyérke.

- Szervusztok drágáim!- köszönt nyájasan. - Mondjátok csak, kedveskéim, hová csöppentem én?

- Hát hozzánk, az óvodába! Mihozzánk-kiabálták egyszerre a gyerekek.

- És hogyan jutok el innét a „dolgozóba”?

A „Dolgozóba”?- a gyermekek kórusban elmagyarázták a picinyke néninek az útvonalat.

- Köszönöm kedveskéim- hálálkodott a nénike és tenyerével megsimította Vivike haját.

És most figyeljete csak, a Vivike haja abban a pillanatban ragyogni, világítani kezdett, mint a nyári szentjánosbogár. Közben a néni a legnagyobb nyugalommal beszélt tovább.

- Bocsánat, még nem is mutatkoztam be: én a Jó Tündér vagyok!

- Személyesen?- kérdezték csodálkozva a gyerekek.

- Személyesen! És hálából, mivel útbaigazítottatok, ma az alvásidő alatt azzá változhattok, amivé csak szeretnétek!

- Jaj, de jó! Én varázsló leszek! Én balerina! Én pedig boszorkány! Én pókember! Én tigris! Én bohóc! Én szörnyeteg! Én nyuszi!- harsogták a csöppségek.

- Mindenki tudja már, hogy mivé szeretne változni?- kérdezte a Jó Tündér.

- Igen! Tudjuk!- válaszolták az ovisok. Zsuzsika néni legyen a királynő és Ildi néni az ő első udvarhölgye!

A Jó Tündér felemelte a kezét és sejtelmes hangon ezt duruzsolta:

"Dinom-dánom tulipánom

Teljesüljön minden álom,

Míg a hajnal be nem takar,

Az légy, amit szíved akar!"

És abban a pillanatban minden kisgyermek átváltozott... Csupa

maskarás csemete lepte el a csoportszobát. A Jó Tündér elégedetten körülnézett, és tapsolt egyet:

- Kezdődjek a maszkabál!

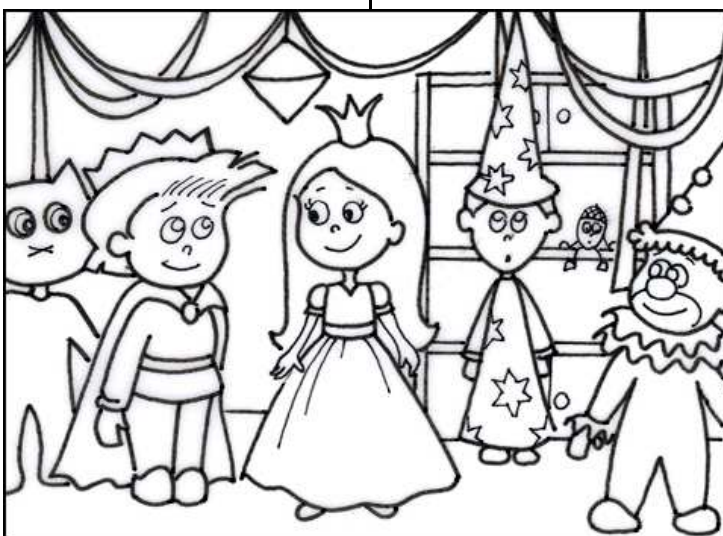
Abban a pillanatban titokzatos, vidám zene csendült, és a gyermekek a tündér vezetésével énekelni és táncolni kezdtek.

Ildike néni a Bajnok csoportból átváltott a nagy hangzavarra, és

csodálkozva látta, hogy minden gyermek varázslatos jelmezben van.

-Te legyél a török basa!- kiáltották a gyermekek. - Mindjárt megkérdezzük a Jó Tündért...

Ám a Jó Tündér eltűnt! Volt- nincs! Csak az emlék meg ez a mese maradt utána. Így volt, vagy nem így volt, talán soha igaz sem volt!



DÖBRENTÉY ILDIKÓ: MIÓTA FARSANGI A FÁNK?

Hol volt, hol nem volt, volt a világon egy ember. Nem tudom, igaz-e, de azt beszélnek róla, hogy mindig a kalapja alatt hordta a fejét. Amúgy rendes, erős ember volt, csak a fülhallása volt gyöngye. Mindig Marcsának értette a harcsát.

Volt annak az embernek egy felesége. Mondják, az meg olyan asszony volt, hogy mikor

nézett, mindig nyitva volt a szeme. Egyébként ügyes, dolgos asszony volt, csak erősen feledékeny. Mindig elfeledte, hol csípi a bolha. Aztán máshol vakarta.

Volt annak az embernek meg az asszonynak két fia: Gyurka meg Bözsi. Úgy akarom mondani, hogy volt két lányuk: Bözsi meg Gyurka. Jobban mondva volt nekik egy fiuk, Palkó. Na, ez a Palkó egy kicsit tátott szájú legény volt, de az anyja nagyon szerette. Mondta is neki:

- Lelkem fiam, szemem fénye! Mit ennél?

Palkó épp a farsangi bálba készült. Gondolkodott erősen, aztán azt felelte:

- Én, édesanyám, most elmegyek a bálba, aztán ha megjövök, ennék egy tál fánkot.

- Jól van, édes fiam - mondta a feledékeny asszony -, menjél csak, táncoljál, mulassál! Mire megjössz a bálból, meglesz a fánk.

Körülnézett a tátott szájú legény, milyen maskarába öltözzön, hát, öregember gúnyját húzott magára.

- Rám ismer-e így, édesanyám?

- Én nem, lelkem fiam, hacsak nem a tátott szádról. De különben aztán egyáltalán nem, szemem fénye. Mit ennél? - Mert máris elfeledte a fánkot.

- Hiszen tudja, édesanyám, fánkot!

Elment a bálba, ott beült a sarokba, jó messze a táncolóktól.

Otthon az anyja meg hívta a süket urát:

- Menjen kend a kamrába, hozza ki a sodrófát!

- Jól van - felelte az ember. Csakhogy ő úgy értette, hogy húzza ki a körtefát. Ment az udvarra, kezdte kihúzni a körtefát. A sok téli körte mind a földre potyogott. Akkor fejszét fogott, s nekiállt, hogy kivágja a fát.

Nézte a szomszédja, s kérdezte, de jó hangosan ám:

- Miért vágja kend azt a körtefát, szomszéd?

- Hát csak, hogy jobb legyen a fánk.

- Hiszen, ha attól jobb a fánk, nekünk is van körtefánk - gondolta a szomszéd, s nekiállt ő is körtefát vágni.

Meglátta ezt az ő szomszédja, s gondolta:

- Nekünk nincs körtefánk, csak almafánk. Hiszen, ha attól jobb a fánk! - S kivágta az almafáját.

Meglátta ezt az ő szomszédja, s gondolta:

- Nekünk nincs almafánk, csak barackfánk.

Hiszen, ha attól jobb a fánk! - S kivágta a barackfáját.

S így sorban, végig a falun, a szomszédok mind kivágták a körtefákat, almafákat, barackfákat.

Kisvártatva kiment az udvarra a feledékeny asszony. Látta a földön a sok téli körtét. Mondta a süket urának:

- Főzzön kend pálinkát!

- Jól van - felelte az ember. Csakhogy ő úgy értette, hogy fejje meg a Márikát. Az volt az egyetlen tehenük. Ment a pajtába, s kezdte fejni a Márikát. Annak se kellett több, nem szokták őt fényes nappal fejni, rúgott kettőt, egyet jobbra, egyet balra, s úgy rontott ki a pajtából, mint a tej a fazékból.

- Jaj, fogja meg a tehenet! Fogja meg a tehenet! - sivalkodott az asszony.

- Jól van - felelte az ember. Csakhogy ő úgy értette, hogy bontsa le a fedelet. Fogta a létrát, mászott a tetőre, kezdte bontani a fedelet. Épp erősen hullott a havas lucsok, az mind becsurgott a házba.

- Mit csinál maga szerencsétlen? - sopánkodott az asszony. - Hogy sütöm ki így a fánkot? - Mert valahogy hirtelen eszébe jutott a fánk. Na, ha eszébe jutott, mindjárt térült-fordult, dagasztott, kelesztett, szaggatott, s már sütötte is a fánkot. Mikor elkészült, azt gondolta:

- Mire várjak, lelkem fiam? Elviszem ezt a jó gyöngye fánkot neked a farsangi bálba. Amint megérkezett, a jó édes illatra mindjárt abbahagyták a maskarások a táncot, s odagyűltek az asszony köré. Nézte a feledékeny asszony a sok tündért meg szörnyeteget, s közben töprenkedett, hogy melyik is lehet az ő fia:

- Melyiknek adjam a fánkot? A medvének? A lidércnek? A bajszos menyecskének? - Mert már elfeledte, hogy az ő lelke fia öregembernek öltözött. - Legjobb lesz, ha mindnek adok - gondolta - akkor biztosan kap az enyém is.

Úgy is tett, kapott a fánkból mindenki. Csak a tátott szájú öregembernek nem jutott a sarokban.

- Minek annak, evett az már eleget - gondolta az asszony.

Hát, abban a pillanatban felállt az öregember, s elkiáltotta magát örömmel:

- Édesanyám, meghozta a fánkot!

Elszégyellte magát a feledékeny asszony. Futott haza, sütött még egy tál fánkot, vitte vissza nagy sebesen a bálba. Futott egyenesen a sarokba, a fiához. Az meg, ahogy fogná, kiejtette a kezéből a tálát, a fánk szétgurult, erre a maskarások, mint az ölbeli gyerekek, négykézláb futottak felkapkodni. Szerencsére egy kicsi fánk mégis a legény szájába pottyant, így hát neki is jutott. Jóízűen megette, s azt mondta:

- Ez jólesett, édesanyám! Ez volt a legjobb ebben a bálban, ez a farsangi fánk.

Hát azóta hívják a fánkot farsangi fánknak.

Így volt, nem így volt, égből pottyant mese volt!



Volt egyszer egy Zsófi nevű kislány. Nagyon szeretett hisztizni. Mindenre azt mondta: nem akarom, és még kiabált is hozzá. Ha anyu enni hívta, már visított is:

- Nem akarok enni. Hintázni akarok.

Ha anyu öltöztette, Zsófi ráncigálta közben a ruháját:

- Nem kell a piros szoknya, kéket akarok! Nem kell a sárga pulcsi, rózsaszínt akarok!

A játszótérről sem akart hazajönni. Olyan hangosan sírt, hogy megijedtek a madarak az ágon:

- Én még homokozni akarok! Nem megyek haza!

- De Zsófikám, késő van, el kéne indulnunk.

Ilyenkor Zsófi lefeküdt a földre és azt mondta:

- Nem működnek a lábacskaim. Nem tudok hazamenni.

Szegény anyu cipelhette őt hazáig.

Egyik nap Zsófi éppen a reggelinél hisztizett:

- Nem akarom meginni a kakaót, nem akarom megenni a kiflit!

Ekkor a háta mögül nevetést hallott.

- Hahaha, hihhihi.

- Ki nevet? - fordult hátra Zsófi, de nem látott senkit. Visszafordult az asztalhoz, de akkor megint meghallotta a vékony hangocskát:

- Hihhihi, hahaha, ne edd meg a reggelit! - Zsófi megint hátranézett:

- Ki beszél itt?

A vékony hangocska azt mondta:

- Hát én. Itt ülök a szekrény tetején.

Zsófi felnézett, és egy kis manót látott. Selyembugyogóban, sárga csengettyűs sapkában üldögélt, és lóbálta a lábát.

- Ki vagy te? - csodálkozott Zsófi.

- Én vagyok Hiszti manó. Minden hisztis gyerek a barátom.

Zsófinak nem tetszett Hiszti manó, és az sem tetszett, hogy a manó kinevette őt. Visszafordult az asztalhoz, és kezébe vette a kiflijét.

- Dobd le a földre! - súgta Hiszti manó.

- Nem dobom! - mondta Zsófi.

- Akkor öntsd ki a kakaódat a terítőre! - javasolta Hiszti manó.

- Hagyjál békén! - szólt hátra Zsófi, és csak azért is megitta a kakaóját.

Amikor indultak a játszótérre, Zsófi hisztizni kezdett:

- Nem akarom felvenni a szandálomat! Gumicsizmát akarok!

- De Zsófikám, meleg van kint - mondta a mamája.

- Nem kell a szandál - visított Zsófi, de ekkor meghallotta Hiszti manó nevetését. Apu kabátzsebéből kukucskált, és integetett Zsófinak:

- Jól csinálod, kis barátom! Ne hagyd, hogy anyukád rád adja a szandált!

- Nem vagyok a barátod - mondta Zsófi. - Menj innen.

- Hihhihi, nekem minden hisztis gyerek a barátom - nevetett Hiszti manó.

Zsófi megharagudott, és kezébe vette a szandált:

- Ezt most felveszem.

A játszótéren nagyot játszottak a gyerekek. Amikor indulni kellett hazafelé, Zsófi megint le akart feküdni a földre, hogy anyu cipelje őt haza. De akkor a fa ágán meglátta Hiszti manót. Alig várta, hogy Zsófi megint hisztizni kezdjen. Zsófi felállt a földről, és megfogta anyu kezét:

- Ma működnek a lábacskaim. Én is tudok gyalogolni.

Ahogy felnézett a fára, látta, hogy Hiszti manó nagyon mérges.

Ebéd után Hiszti manó beült Zsófi szobájába:

- Ne aludj, Zsófi! Gyere, hisztizz egy nagyot.

De Zsófi magához ölelte a maciját, és álomba merült. Délután nem hisztizett játszás közben, mert látta, hogy Hiszti manó ott ül a függöny rojtján. Amikor elérkezett a rendrakás ideje, Zsófi szépen pakolni kezdett.

- Ebből elég volt! - toppantott mérgesen Hiszti manó. -

Ne rakj rendet! Azt akarom, hogy hisztizz!

- Nem hisztizek? - mondta Zsófi. - És menj ki a szobámból!

- Hisztit akarok, hisztit akarok - toporzékolt Hiszti manó, és egészen vörös lett az arca a bömböléstől.

Zsófi nevetett:

- Milyen buta manó vagy te!

Erre aztán olyan mérges lett Hiszti manó, hogy haragjában földhöz vágta a csengettyűs sapkáját.

- Hahaha - nevetett Zsófi. - Ha látnád, milyen csúnya vagy, amikor hisztizel!

Erre aztán Hiszti manó visított egyet, és úgy eltűnt, mint ha ott sem lett volna. Zsófi még mindig nevetett:

- Milyen hisztis ez a Hiszti manó. Biztos mindenki nevet rajta. Én nem akarok rá hasonlítani.

És Zsófi soha többé nem hisztizett, mert nem akarta, hogy visszajöjjön Hiszti manó, és újra kinevesse őt.

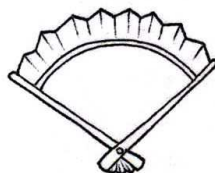
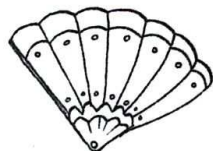
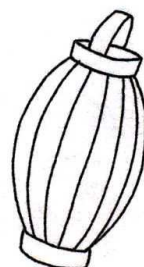
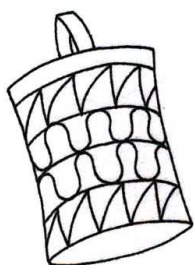
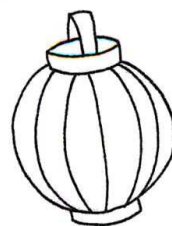
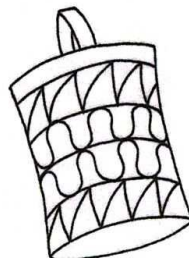
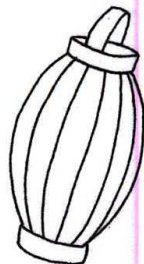


Ha akarod, iderajzolhatod, milyennek képzeld el Hiszti manót.

A farsangi mulatsághoz színes lampionokkal
díszítették a tánctermet.

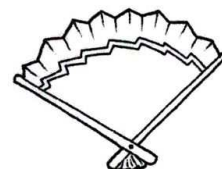
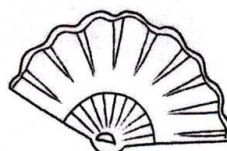
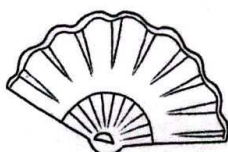
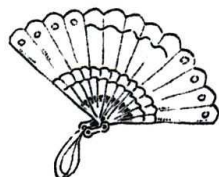
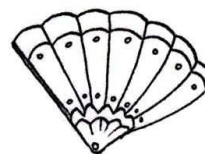
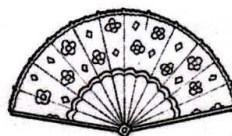
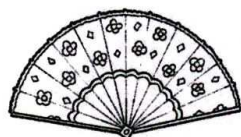
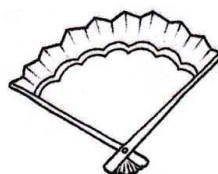
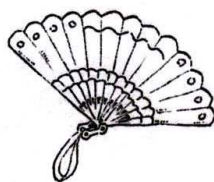
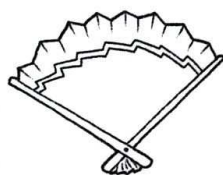
Kösd össze az egy-
formákat!

Színezd
ugyanolyanra
a párokat!



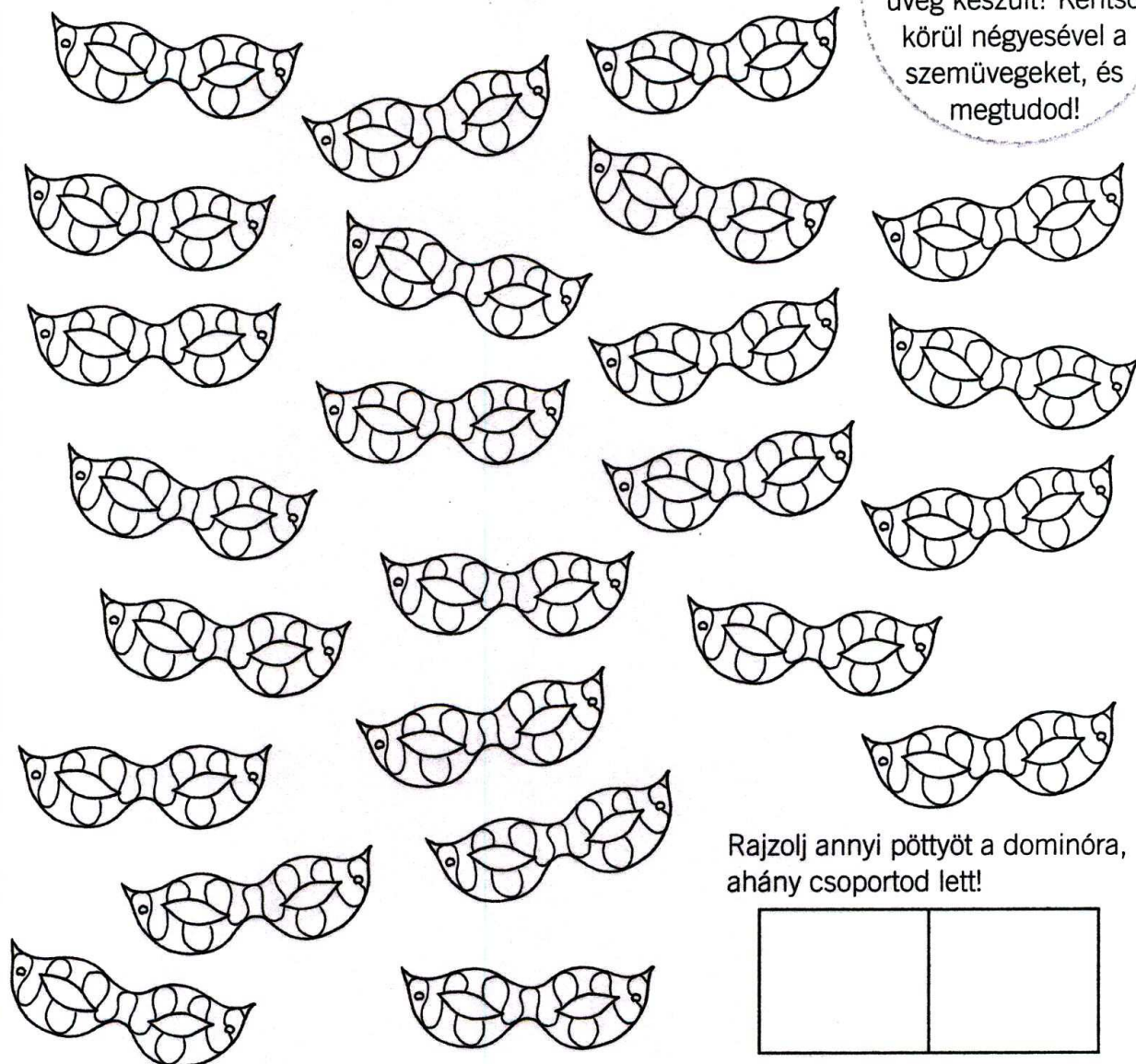
Amikor a farsangolók kimelegedtek a tánc-
ban, a legyezőikkel hűsítették magukat.

Karikázd
be azt a legye-
zőt, amelyikből
csak egy
van!



A gyerekek farsangi szemüveget barkácsoltak.

Hány csoportban dolgoztak, ha minden asztalnál négy szemüveg készült? Kerítsd körül négyesével a szemüvegeket, és megtudod!

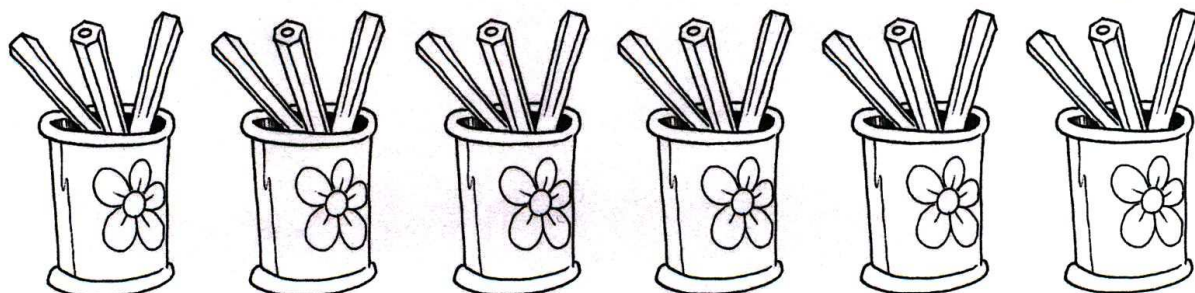


Rajzolj annyi pöttyöt a dominóra, ahány csoportod lett!

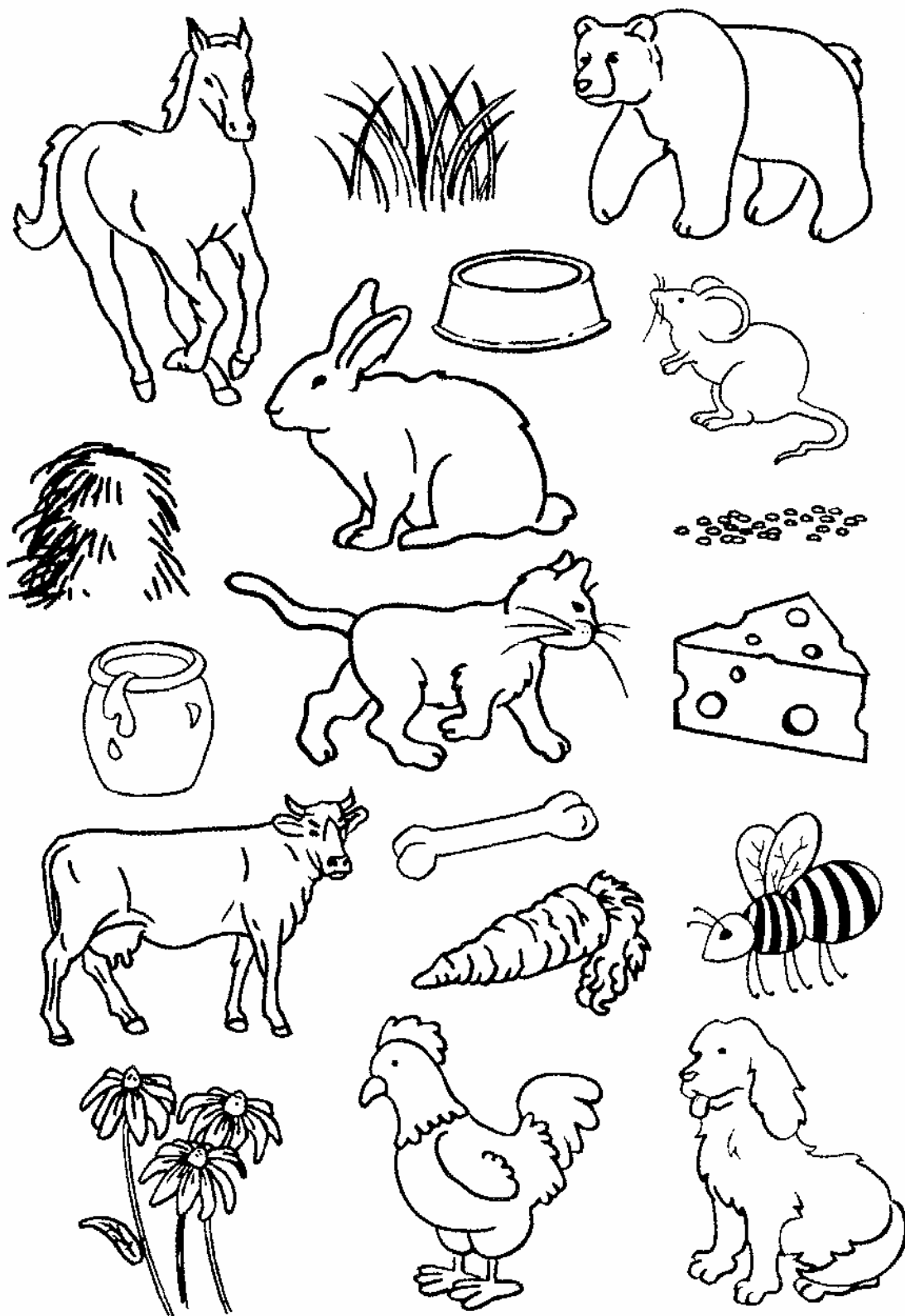
--	--

A farsangi szemüvegek díszítéséhez a gyerekek háromféle színt használtak: sárgát, pirosat és kéket. A ceruzákat visszarakták a dobozba. Színezd ki a három színnel a ceruzákat!

Próbáld úgy váltogatni a színeket, hogy minden tartóban más sorrendben helyezkedjenek el a ceruzák!



3. Melyik állat milyen finomsággal tömi a pocakját?



4. Segítség az állatoknak!

